

sådan afgrænsning. Med den foreslåede afgrænsning vil oplysninger om råstofgravene være umiddelbart tilgængelig i amtskommunerne.

Spørgsmålet om en yderligere grundvandsbeskyttelse vil i øvrigt indgå i det lovforslag om forurennet jord, der ventes fremsat i efteråret 1997 med henblik på en generel styrkelse af styringen af jordbortskaffelsen.

Ved tilførsel af jord forstås jord, der tilføres ejendommen udefra. Det vil således som hidtil være muligt at genanvende den muldjord og overjord, som afgraves i forbindelse med gennemførelsen af en råstofgravning. Der tilsigtes ingen ændringer i praksis efter råstofloven, hvorefter det normalt fastlægges som vilkår, at dette materiale genanvendes på gravearealet efter afsluttet gravning.

Hvor en råstofgrav er beliggende på flere ejendomme, vil der også stadig kunne ske placering af muldjord og overjord i efterbehandlingen af gravearealet uden hensyn til, om de pågældende materialer stammer fra den ene eller den anden af de berørte ejendomme.

Tilførsel af uforurenede råstoffer til brug for et anlægsarbejde på ejendommen, eksempelvis anlæggelse af en grusvej, vil heller ikke være omfattet af forbuddet.

Efter § 20 a, stk. 2, skal råstofvindere og berørte grundejere have meddelelse om forbuddet og adgangen til dispensation m.v. Dette skyldes, at forbuddet først fastlægges med den endelige vedtagelse af Regionplan 1997, hvorfor man ikke kan forvente, at alle berørte parter vil være umiddelbart opmærksomme herpå. Regionplanerne vedtages på forskellige tidspunkter i de forskellige amtskommuner. Meddelelsen, der forudsættes givet i umiddelbar forlængelse af vedtagelsen af Regionplan 1997, er en gyldighedsbetingelse, og forbuddet træder i kraft 4 uger efter modtagelse af meddelelsen.

Bestemmelsen i § 20 a, stk. 3, giver mulighed for, at amtsrådet kan meddele dispensation fra forbuddet, hvis forbuddet griber ind i bestående kontraktmæssige forpligtelser, eller hvis grundejeren eller råstofvindere som følge af en berettiget forventning om en bestemt udnyttelse af ejendommen rammes særligt intensivt af forbuddet.

Efter 1. pkt. kan der dispenseres, således at forbuddet enten først træder i kraft, når eventuelle privatretlige aftaler, der forudsætter tilførsel af jord, er opfyldt, eller helt eller midlertidigt ophæves indtil dette tidspunkt. Det kan for eksempel dreje sig om aftaler om modtagelse af jord fra et konkret bygge- og anlægsarbejde eller aftaler med grundejeren om, hvorledes ejendommen skal efterlades efter endt råstofgravning. Det er en betingelse, at der indsendes

dokumentation for indgåede aftaler, samt at disse aftaler forelå på tidspunktet for lovforslagets fremsættelse, eller der er tale om aftaler af kortere varighed, der er indgået efter lovforslagets fremsættelse og dermed opfylder betingelserne i § 20 b, stk. 1.

Efter 2. pkt. er der mulighed for tillige at dispensere i situationer, hvor der ikke foreligger aftaler eller kontrakter, men hvor forbuddet medfører et væsentligt økonomisk tab for grundejeren eller råstofvindere, og hvor denne havde en berettiget forventning om en bestemt udnyttelse af ejendommen.

Sådanne situationer forventes alene at foreligge i yderst sjældne tilfælde. Som nævnt i de almindelige bemærkninger forventes mulighederne for intensiv landbrugsdrift ikke at blive påvirket i væsentligt omfang, idet skråningsarealer og søer dog vil indskrænke arealer, der kan dyrkes intensivt. Da der normalt kun vil ske en mindre indskrænkning af disse arealer, og da der kan være store udgifter forbundet med at retablere samtlige arealer til intensiv landbrugsdrift, vil der som oftest ikke foreligge væsentlige, økonomiske tab som følge af forbuddet.

Hertil kommer, at det økonomiske tab skal ses i forhold til, hvad den pågældende havde haft rimelig grund til at påregne. Heri ligger, at råstofvindere eller grundejeren skal kunne støtte sine forventninger på et specifikt grundlag. Eksempelvis kan efterbehandlingsplaner i meget sjældne tilfælde stille egentlige krav eller forudsætte, at ejendommen tilføres jord udefra. Dermed kan også en rimelig forventning om tilførsel af jord støttes herpå. I de fleste tilfælde vil de fastsatte efterbehandlingskrav (eksempelvis afretning af skråninger og etablering af dyrkningsflader i bunden af gravehullet) kunne opfyldes ved tilrettelæggelsen af selve grusgravningen og håndteringen af de materialer, der i forvejen findes på ejendommen uden tilførsel af jord udefra. Sådanne efterbehandlingsvilkår og -planer vil derfor ikke i sig selv kunne danne grundlag for en dispensation.

Det blotte forhold, at der i dag modtages fyldjord, og at råstofvindere oppebærer en indtægt herfra, vil heller ikke være tilstrækkeligt til, at dispensation kan meddeles.

Er der tale om en tidligere råstofgrav, som henligger, uden at gravehullet er fyldt op, vil der sædvanligvis heller ikke kunne dokumenteres en berettiget forventning om tilførsel af jord.

Råstofgrave ligger som hovedregel på landbrugs-ejendomme i landzone. En ændret anvendelse vil således forudsætte en række tilladelser, herunder en landzonetilladelse eller en lokalplan. Der vil derfor normalt ikke kunne være berettigede forventninger om anden anvendelse end til landbrugsformål. Såfremt der foreligger lokal- eller eventuelt kommune-